

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет філології

Кафедра слов'янських мов

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОРФОГРАФІЧНИЙ ПРАКТИКУМ ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма **«Польська мова і література та англійська мова»**

Спеціальність **В11 Філологія**

Спеціалізація **В11.033 Слов'янські мови та літератури
(переклад включно), перша - польська**

Галузь знань **В Культура, мистецтво та гуманітарні науки**

Затверджено на засіданні
кафедри слов'янських мов
Протокол №5 від “29” грудня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Орфографічний практикум польської мови
Викладач (-і)	Канд. філолог. наук, доц. Лазарович Ольга Миколаївна
Контактний телефон викладача	59-60-78
E-mail викладача	olha.lazarovych@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS (90 годин)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/f80c2ac80fb47bbcb42
Консультації	Консультації проводяться за графіком кафедри слов'янських мов
2. Анотація до навчальної дисципліни	
“Орфографічний практикум польської мови” ознайомлює студентів з основними принципами польської орфографії, причинами виникнення орфографічних помилок, практичним використанням письмових навичок і вмінь; сприяє розвитку орфографічної грамотності як складової письмової компетенції, окреслює шляхи практичного застосування отриманих знань, умінь і навичок з польської орфографії	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
Мета курсу – озброїти майбутніх філологів-полоністів знаннями про: практичні навички правильного письма; основні принципи польської орфографії; причини виникнення орфографічних помилок та шляхи їх подолання; орфографічні словники польської мови; зміни в новому правописі польської мови	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<i>Інтегральна компетентність:</i> ІК Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології та перекладу (лінгвістики, літературознавства, фольклористики та літературного краєзнавства) у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Загальні компетентності ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 7. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 8. Здатність працювати в команді та автономно. ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою (польською). ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. Фахові компетентності ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні. ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії польської мови. ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати польську, мову в усній і письмовій формах, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.	

ФК 7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних фактів.
ФК 8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
<i>Програмні результати навчання:</i>
ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати, систематизувати.
ПРН 3. Організовувати процес свого навчання і самоосвіти.
ПРН 7. Розуміти основні проблеми філології та підходи до їхнього розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН 12. Аналізувати мовні одиниці, визначати їх взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та навчання.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість	
		годин	
Лекції		–	
Практичні		30 годин	
самостійна робота		60 годин	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
3	В11 Філологія	2	вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Тема 1. Ortografia wśród innych dyscyplin lingwistycznych. Historia polskiej ortografii. Główne zasady polskiej ortografii (fonetyczna, morfologiczna, historyczna, umowna)	–	2	4
Тема 2. Zasady pisowni liter ó-u	–	2	4
Тема 3. Zasady pisowni dwuznaku rz i litery ż	–	2	4
Тема 4. Zasady pisowni dwuznaku ch i litery h	–	2	4
Тема 5. Zasady używania liter i, j	–	2	4
Тема 6. Pisownia liter ą, ę oraz połączeń o, e + spółgłoska nosowa	–	2	4
Тема 7. Pisownia początkowych części wyrazów: z- (z-,s-, ś-), wz- (wz-, wez-, ws-, wes-), bez-, nad-, ob-, od-, pod-, przed-, roz-, w-)	–	2	4
Тема 8. Pisownia końcowych części wyrazów: -ski, -ska, -zka; -cki, -dzki; rzeczowniki na -ctwo, -dztwo; -stwo; -wstwo; -wski; -zca, -żca; -śba, -źba; -szczyzna, -cczyzna, -czyzna)	–	2	4

Тема 9. Pisownia łączna i rozdzielna przyimków i wyrażeń przyimkowych (bezustanny – bez ustanku; mimowolny – mimo woli etc.)	–	2	4
Тема 10. Pisanie łączne i rozdzielne zainków, partykuł, końcówek koniugacyjnych: -bym, -byś, -by, - byśmy, -byście; bądź, byle, co, lada, no, indziej; -że, -ż, -li	–	2	4
Тема 11. Pisanie łączne i rozdzielne przeczenia «nie»	–	2	4
Тема 12. Zasady używania wielkiej i małej litery na początku wyrazów	–	2	4
Тема 13. Skróty i kropka po cyfrze; łącznik; dzielenie wyrazów w piśmie przy przenoszeniu ich do następnego wiersza	–	2	4
Тема 14. Słowniki ortograficzne języka polskiego. Nowe zmiany w ortografii polskiej.	–	2	4
Praca kontrolna	–	2	4
Всього годин:	–	30	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. Накопичування балів під час вивчення дисципліни здобувачем вищої освіти здійснюється у такому співвідношенні: Загальні 100 балів включають: 60% – поточний контроль (практичні заняття та підсумкові тестування), 20%– контрольна робота, 20%– контроль за самостійною роботою. Критерії поточного оцінювання: «90-100 балів» – здобувач вищої освіти в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу, письмові завдання мають широкі пояснення, грамотно пише диктанти та письмові роботи; «70-89 балів» – здобувач вищої освіти достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. «50-69 балів» – здобувач вищої освіти в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. «менше 50 балів» – здобувач вищої освіти не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
-----------------------------------	--

	Шкала оцінювання для заліку		
	Університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90-100	A	Зараховано
	80-89	B	
	70-79	C	
	60-69	D	
	50-59	E	
	25-49	FX	не зараховано
	0-24	F	
Вимоги до письмової роботи	Конкретне виконання завдання, осмислене пояснення орфограм, розуміння та вміння грамотно написати роботу		
Практичні заняття	Оцінюються за 100-бальною системою		
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих форм навчальної роботи, які підлягають оцінюванню. Враховуються усі види роботи		
Підсумковий контроль	Підсумковий семестровий контроль являє собою підсумкове оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти за семестр, що з даної дисципліни здійснюється у формі заліку, який виставляється на останньому практичному занятті або після проведення контролю за самостійною роботою. Мінімальна кількість балів для зарахування підсумкового контролю – 50%. Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається як сума оцінок за поточний контроль. Повторне складання допускається не більше двох разів з кожної дисципліни: один раз викладачеві (талон №2) тестування в системі дистанційного навчання + усне опитування відповідно до програмових вимог, другий – при комісії (талон №3) реалізується виключно у тестовій формі з використанням організаційно-технологічних процесів. Якщо студент не склав навчальну дисципліну за талоном 3, дозволяється повторне вивчення навчальної дисципліни впродовж наступного семестру (планується за рахунок власного часу студента і не фінансується з бюджетних коштів).		
	Шкала оцінювання для заліку		
	Університетська	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
	90-100	A	зараховано
	80-89	B	
	70-79	C	
	60-69	D	
	50-59	E	
	25-49	FX	не зараховано
	0-24	F	
7. Політика курсу			
Письмові роботи	Виконуються відповідно до тем практичних занять, зазначених у силабусі. Усі види диктантів пишуться на практичних заняттях		

Академічна доброчесність	Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів університету: 1. Кодекс честі Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 2. Положення про Комісію з питань етики та академічної доброчесності. 3. Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 4. Положення про запобігання академічному плагіату. 5. Склад комісії з питань етики та академічної доброчесності Карпатського національного університету імені Василя Стефаника. 6. Лист МОН України «До питання уникнення проблем і помилок у практиках забезпечення академічної доброчесності». Ознайомитися з даними положеннями та документами можна за посиланням: Електронний фонд локальних нормативно-правових документів Карпатського національного університету імені Василя Стефаника
8. Рекомендована література	
1. Кравчук А. Польська вимова з елементами правопису (для українців, що вивчають польську мову). Київ, 2015. 2. Лазарович О.М. Основи польської орфографії. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ, 2021. 88 с. 3. Olga Łazarowycz, Halina Krajczyńska. Uczymy się pisać poprawnie. Навчальний посібник з польської орфографії. Івано-Франківськ-Острів, 2024. 116 с. 4. Zmiana zasad ortograficznych od 1 stycznia 2026. Warszawa 2025. https://ore.edu.pl/2025/12/zmiana-zasad-ortograficznych-od-1-stycznia-2026-roku-wazne-informacje-dla-nauczycieli-i-uczniow/ 5. Zasady pisowni i interpunkcji polskiej. Rada Języka Polskiego przy Prezydium Polskiej Akademii Nauk. Warszawa 2024. https://rjp.pan.pl/app/uploads/2025/11/2-zalacznik-do-komunikatu-11-25-versja-jednolita.pdf	

Викладач Ольга Лазарович

